

Socialstyrelsen

Den nationale koordinationsstruktur

Det Faglige Råds årsrapport 2016

Indholdsfortegnelse

1. Det Faglige Råd	3
2. Aktiviteter i 2016.....	4
2.1 Centrale udmeldinger	4
2.2 Forløbsbeskrivelser	5
2.3 Vidensopbygning og monitorering	5
2.3.1 <i>Specialiseringsniveauer på social- og specialundervisnings-området.....</i>	<i>6</i>
2.4 Høring af bruger- og interesseorganisationer	6

1. Det Faglige Råd

Det Faglige Råd for National koordination blev etableret i juni 2014. Det Faglige Råd rådgiver Socialstyrelsen i varetagelsen af den nationale koordinationsstruktur. Rådgivningen skal understøtte formålet med den politiske aftale (Aftale om en kvalificeret indsats til grupper med særlige behov – den 13. november 2013) og den nationale koordinationsstruktur (Lov om social service § 13b).

Det Faglige Råd er således et rådgivende organ og skal drøfte forslag til centrale udmeldinger og rådgive Socialstyrelsen, inden disse endeligt besluttet af styrelsen. Det Faglige Råd rådgiver også Socialstyrelsen om mulige målgrupper, tilbud og indsatser for overvågning og faglige forløbsbeskrivelser med henblik på at sikre det fornødne udbud af højt specialiserede tilbud på det mest specialiserede social- og specialundervisningsområde.

Det Faglige Råd er sammensat af repræsentanter fra Undervisningsministeriet, Sundhedsstyrelsen, Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, KL, Danske Regioner, SFI, to eksperter med ekspertise på det specialiserede socialområde og to eksperter med ekspertise på det specialiserede specialundervisningsområde. Eksperterne er udpeget af Socialstyrelsen og Undervisningsministeriet efter indstilling fra Det Frie Forskningsråd.

I 2016 bestod Det Faglige Råd af følgende medlemmer:

- Formand Bo Smith, ESS chefforhandler, forh. departementschef
- Vicedirektør Cathrine Lindberg Bak, Socialstyrelsen
- Ulla Skall¹, Undervisningsministeriet
- Kirsten Hansen, Sundhedsstyrelsen
- Christian Solgaard, Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
- Tina Wahl, KL
- Mikkel Lambach², Danske Regioner
- Steen Bengtsson, SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd
- Peter Abrahamson³, Sociologisk Institut, Københavns Universitet
- Thomas Szulevicz⁴, Det Humanistiske Fakultet, Aarhus Universitet
- Hanne Warming⁵, Institut for Samfund og Globalisering, Roskilde Universitet
- Lotte Hedegaard Sørensen⁶, Institut for Pædagogik og Uddannelse, Aarhus Universitet

Det Faglige Råd udarbejder årligt en årsrapport over rådets aktiviteter, som offentliggøres på Socialstyrelsens hjemmeside. Dette er den anden årsrapport fra Det Faglige Råd for år 2016.

¹ Stedfortræder for Lotte Groth-Andersen, Undervisningsministeriet.

² Mikkel Lambach er indtrådt i rådet i juni 2016 i stedet for Janet Samuel, Danske Regioner.

³ Peter Abrahamson er stoppet i rådet i oktober 2016 efter hans toårige periode udløb.

⁴ Thomas Szulevicz er blevet forlænget i rådet 2016 ud og stopper herefter.

⁵ Hanne Warming er blevet forlænget i rådet 2016 ud og er herefter genudpeget til at fortsætte i rådet i en ny toårig periode.

⁶ Lotte Hedegaard Sørensen er blevet forlænget i rådet 2016 ud og er herefter genudpeget til at fortsætte i rådet i en ny toårig periode.

2. Aktiviteter i 2016

Det Faglige Råd har i 2016 rådgivet Socialstyrelsen i forhold følgende aktiviteter i regi af National koordination, der kort er beskrevet nedenfor.

2.1 Centrale udmeldinger

Det Faglige Råd har rådgivet Socialstyrelsen i forbindelse med styrelsens behandling af kommunernes afrapporteringer på de centrale udmeldinger for voksne med kompleks erhvervet hjerneskade og børn og unge med alvorlig synsnedsettelse.

Socialstyrelsens behandling af de kommunale afrapporteringer har taget afsæt i en dialogbaseret tilgang, hvor styrelsen løbende har været i dialog med kommunerne via de kommunale rammeaftalesamarbejder. Den dialogbaserede tilgang, som har været udgangspunktet for Socialstyrelsens behandling af afrapporteringerne, er grundlaget for den nationale koordinationsstruktur. Det Faglige Råd har i den forbindelse noteret sig, at Socialstyrelsen i regi af den nationale koordinationsstruktur har været i tæt dialog med kommunerne om afrapporteringer. Derudover inddrager Socialstyrelsen også årligt bruger- og interesseorganisationerne ved en høring med henblik på at bruger- og interesseorganisationerne får mulighed for at komme med input til målgrupper og indsatser på det mest specialiserede social- og specialundervisningsområde. Den årlige høring omtales nærmere under afsnit 2.4.

Socialstyrelsen vurderer, at kommunernes afrapporteringer på de to centrale udmeldinger beskriver en tilstrækkelig løsning i forhold til det fornødne udbud af højt specialiserede tilbud og indsatser til begge målgrupper - og i forhold til, at der er den fornødne koordination og planlægning på tværs af kommunerne i regionerne.

Det Faglige Råd er enig i denne vurdering. Det bemærkes, at der i den nationale koordinationsstruktur ikke indgår, at der skal foretages en vurdering af kvaliteten af de højt specialiserede tilbud, som kommunerne har afrapporteret. Socialstyrelsen og Det Faglige Råd har således ikke vurderet kvaliteten af kommunernes afrapporterede tilbud, og heller ikke foretaget en vurdering af, i hvilket omfang kommunerne visiterer til de højt specialiserede tilbud til de to målgrupper. Det er op til kommunerne selv at beslutte, hvordan de vil tilrettelægge og organisere den konkrete indsats, under forudsætning af at der er det fornødne udbud af højt specialiserede tilbud og koordination på tværs af kommunerne i en eller flere regioner, til at sikre en højt specialiseret indsats til målgrupperne.

Socialstyrelsen vil i regi af den nationale koordinationsstruktur følge op på den centrale udmelding på hjerneskadeområdet i forhold til de højt specialiserede tilbud, som kommunerne har afrapporteret, herunder de højt specialiserede matrikelløse indsatser, som kommunerne har afrapporteret, at de anvender til målgruppen. Som opfølgning på den centrale udmelding på synsområdet vil Socialstyrelsen i regi af den nationale koordinationsstruktur følge op på koordinationen mellem de lokale højt specialiserede indsatser og de tilbud, der har landsdækkende funktioner på området.

Det Faglige Råd bakker op om, at Socialstyrelsen følger op på de centrale udmeldinger på både hjerneskade- og synsområdet.

Det Faglige Råd anbefaler, at Socialstyrelsen i det videre arbejde er opmærksom på nedenstående punkter:

1. I det videre arbejde med opfølgningen på de to centrale udmeldinger på hjerneskade- og synsområdet og i det videre arbejde med kommende centrale udmeldinger anbefaler Det Faglige Råd, at Socialstyrelsen arbejder videre med at få operationaliseret, hvad der forstås ved et højt specialiseret tilbud. Det Faglige Råd vurderer, at forståelsen af, hvad der udgør et højt specialiseret tilbud ikke har været entydig i det hidtidige arbejde. Socialstyrelsen opfordres også til at være tydeligere i rapporterne om, hvordan det skal forstås, at Socialstyrelsen ikke har vurderet selve kvaliteten af de afrapporterede tilbud.
2. I forhold til opfølgningen på den centrale udmelding på synsområdet anbefaler Det Faglige Råd, at Socialstyrelsen sætter særlig fokus på vidensformidlingen på tværs af VISO og Koordineringen af Specialrådgivningen (KaS), regioner, kommuner og de lokale tilbud og i forlængelse heraf sætter fokus på fastholdelse af højt specialiserede kompetencer på synsområdet. I afrapporteringerne på synsområdet gør kommunerne opmærksom på, at de landsdækkende funktioner er en vigtig forudsætning for at sikre en højt specialiseret indsats i kommunerne. Det Faglige Råd finder det derfor vigtigt, at Socialstyrelsen sætter fokus på sammenhængen på tværs af kommuner og regioner i forhold til at sikre de højt specialiserede indsatser fremadrettet på synsområdet.

2.2 Forløbsbeskrivelser

Det Faglige Råd har i 2016 rådgivet Socialstyrelsen i forbindelse med udfærdigelsen af en forløbsbeskrivelse for rehabilitering af voksne med kompleks erhvervet hjerneskade, som styrelsen udgav i august 2016. Derudover har Det Faglige Råd rådgivet Socialstyrelsen i forbindelse med implementeringsaktiviteter for forløbsbeskrivelserne i regi af National koordination generelt.

2.3 Vidensopbygning og monitorering

Det Faglige Råd har i 2016 løbende rådgivet Socialstyrelsen i arbejdet med at få udbygget en model for vidensopbygning og monitorering med henblik på gradvist at få opbygget et nationalt overblik over målgrupper, indsatser og tilbud på det mest specialiserede social- og specialundervisningsområde. Socialstyrelsen har fået opbygget en elektronisk database til løbende at følge og monitorere udviklingen af målgrupper, tilbud og indsatser i regi af National koordination. Det Faglige Råd er blevet orienteret om dette arbejde. Rådet har dog ikke været forelagt styrelsens elektroniske database i 2016, da den har været under opbygning hele 2016. Databasen forelægges rådet i 2017.

Det Faglige Råd har i forlængelse heraf rådgivet Socialstyrelsen om de 31 målgrupper, som styrelsen i 2016 har valgt at følge og monitorere i regi af National koordination. Disse målgrupper falder inden for kriterierne af National koordination. For hver målgruppe har styrelsen en målgruppebeskrivelse, som strukturerer og systematiserer relevante data om den pågældende målgruppe.

2.3.1 Specialiseringsniveauer på social- og specialundervisningsområdet

Det Faglige Råd har i 2016 rådgivet Socialstyrelsen i den generiske beskrivelse, som styrelsen har udviklet, i forhold til, hvad der karakteriserer specialiseringsniveauer på social- og specialundervisningsområdet. Hensigten har været at kunne identificere det, der i loven vedrørende den nationale koordinationsstruktur, betegnes som det mest specialiserede social- og specialundervisningsområde.

2.4 Høring af bruger- og interesseorganisationer

Socialstyrelsen har i maj-juni 2016 afholdt den årlige høring af bruger- og interesseorganisationerne. Den årlige høring har til formål at inddrage bruger- og interesseorganisationer til at komme med input til Socialstyrelsen om målgrupper og/eller indsatser, hvor der kan være behov for en central udmelding og med input til, om det er de rette målgrupper, der følges af National koordination.

Socialstyrelsen har foretaget en faglig vurdering af de enkelte høringssvar, som styrelsen har forelagt Det Faglige Råd i 2016. På baggrund heraf har Det Faglige Råd rådgivet Socialstyrelsen om, det er de rette målgrupper, som Socialstyrelsen har vurderet, at der har været behov for at undersøge nærmere i forlængelse af de rejste problemstillinger i høringssvarene.